

OSNOVNA WALDORFSKA ŠKOLA U RIJECI

VODIČ ZA RODITELJE

Školska godina 2022./2023.

„Srcem, glavom i rukama“

Dragi roditelji,

ovaj vodič namijenjen je svima, ali ponajviše roditeljima koji žele svoje dijete upisati u našu školu, roditeljima učenika prvih razreda, kao i starijim učenicima koji su nam se pridružili ove školske godine.

Dobro nam došli! Udobno se smjestite, jer dug je put pred nama. Mi smo tu za Vas i Vi ste tu za nas, kako bismo zajedničkim snagama stvorili oazu sigurnog odrastanja, mjesto za učenje i veselje, mjesto gdje djeca postaju ljudi.

Waldorfske škole diljem svijeta, pa tako i naša Osnovna waldorfska škola, njeguju pedagogiju u čijem središtu, poput tučka okruženog laticama, stoji dijete. Zaštićeno, podržano i poticano, preobražava se u cjelovito ljudsko biće. Kako bi zadaća Škole mogla biti ostvarena, Vi kao roditelji također ste odgovorni za kreiranje ozračja unutar Škole. Stoga Vas molimo da ozbiljno razmislite o Vašoj ulozi i aktivnom sudjelovanju u školskom životu u skladu s Vašim mogućnostima i afinitetima.

Školske i razredne svečanosti, školski sastanci, pokoja radna akcija, ali i zanimanje spram waldorfske pedagogije polazišna su točka i neizostavna karika koju niti jedan roditelj ne bi trebao zaobići i koja oplemenjuje školski put svakog učenika i svih nas koji ga pratimo. U takvoj, s pažnjom oblikovanoj sredini waldorfske škole, učenici razvijaju prirodnu želju za stjecanjem znanja i lakše razumijevaju važnost društveno prihvatljivog ponašanja i poštivanja svih ljudskih različitosti.

Kontinuirano unaprjeđivanje komunikacije učitelja, učenika i roditelja te svih nas zajedno sa širom zajednicom još je jedan kamen temeljac koji zajednički moramo njegovati.

Mi kao Škola ne posustajemo u stalnoj edukaciji naših djelatnika, ali i Vas roditelja kako bi razumijevanje waldorfske pedagogije bilo sveobuhvatnije, a naša zajednica ojačana međusobnim razumijevanjem i podrškom.

Pozivamo Vas da ovaj vodič koristite kao osnovnu smjernicu za razumijevanje rada Škole i nastavnog procesa, posebnosti waldorfskih škola te za razumijevanje prava i obveza Vas i Vaše djece.

Želimo vam plodonosnu novu školsku godinu te mnoštvo novih saznanja zaokruženih osmijehom na licu.

DOBRO NAM DOŠLI!

Sadržaj:

OPĆI PODACI:.....	3
1. Povijest waldorfske pedagogije	4
1.2. Waldorfska pedagogija u Rijeci	6
2. Opće karakteristike waldorfske škole	7
2.1. Glavne karakteristike pojedinog razreda s obzirom na fazu djetetova razvoja	9
3. Upravljačka tijela škole	12
3.1. Suradnje s drugim institucijama	13
4. Ciljevi i vrijednosti naše škole	14
5. Posebnosti waldorfske škole	15
6. Disciplina u školi.....	17
6.1. Pravilnik o kućnom redu.....	17
6.2. Etički kodeks.....	18
7. KUTAK ZA RODITELJE	23
7.1. Uloga i obaveze roditelja u waldorfskoj školi	27
Kalendar za nastavnu godinu 2022./2023.	29
Raspored svetkovina i svečanosti u nastavnoj godini 2022./2023.....	30

OPĆI PODACI:

NAZIV ŠKOLE: *Osnovna waldorfska škola*

ADRESA: *Zametska ulica 6*
51 000 Rijeka
Hrvatska

KONTAKTI:

Tel. *051/648-350*

E-mail: [*info@waldorf-rijeka.hr*](mailto:info@waldorf-rijeka.hr)

Web stranica: [*www.waldorf-rijeka.hr*](http://www.waldorf-rijeka.hr)

Facebook: *Waldorfska škola Rijeka*

V.d. ravnatelj: *Karla Udovičić*

Tajnica: *Jelena Haramija* *091/648-3502*

Radno vrijeme tajništva: *pon – pet*
07:45 -14:00

OIB: *5289534572*

IBAN: *HR6523400091110039317 (PBZ)*

Donacijski račun: *HR7423400091510142330 (PBZ)*

1. Povijest waldorfske pedagogije

Rudolf Steiner – utemeljitelj waldorfske pedagogije

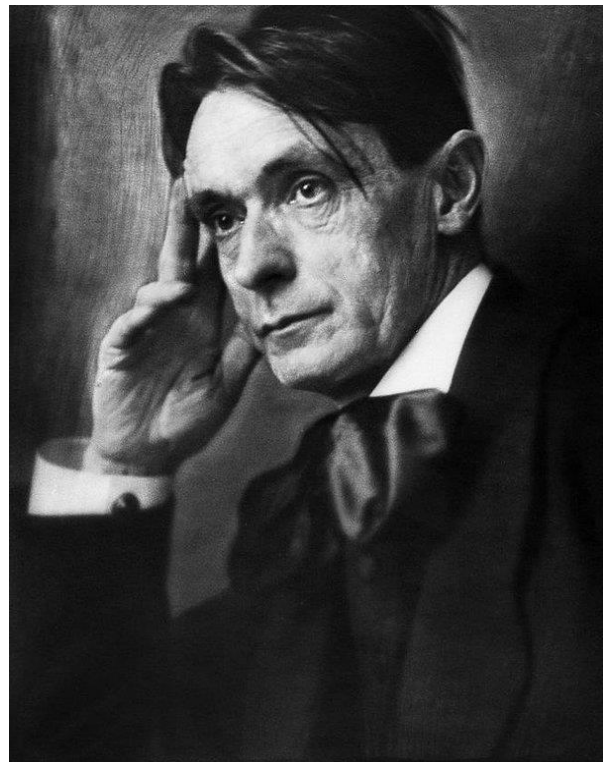
Rudolf Steiner rođen je 27. veljače 1861. godine u Donjem Kraljevcu u Međimurju (tadašnja Austro-Ugarska). Studirao je matematiku i prirodne znanosti u Beču, dok je istodobno pratio predavanja iz književnosti, filozofije i povijesti. Temeljito je proučavao radove Johanna Wolfganga von Goethea, a na Sveučilištu u Rostoku doktorirao je s temom: „*Istina i znanost, predigra jedne filozofije slobode*“. Za svog života, držao je javna predavanja diljem Europe u Teozofskom društvu, a kasnije u Općem antropozofskom društvu. **Godine 1919. osniva „Slobodnu Waldorfsku školu“ u Stuttgartu**, koja je davna preteča naše škole. Rudolf Steiner zadužio je čovječanstvo svojim izuzetnim intelektualnim doprinosom, aktivnim djelovanjem i humanističkim impulsom čime je potaknuo ljude na promišljanje o razvoju čovjeka, vlastitoj duhovnosti i svrsi postojanja.

Prema Rudolfu Steineru, **čovjek je dužan razvijati sebe kao ljudsku jedinku u najširem i najmoralnijem smislu**. U tom kontekstu, **roditelji kao pojedinci, ali i društvo, trebaju dozvoliti djeci stjecanje preduvjeta s kojima će se moći što uspješnije razviti i živjeti život u svim njegovim aspektima**, kako onim duhovnim, tako i onim intelektualnim i materijalnim.

Iz tog razloga je i prva waldorfska škola, utemeljena 1919. godine u Stuttgartu, **nastala kao odgovor na inicijativu inspirirane grupe roditelja** koji su tragom predavanja Rudolfa Steinera i, uz njegovu profesionalnu pomoć i podršku, pokrenuli ovaj pionirski projekt. Već su tada shvatili kako treba reagirati na rastuće **potrebe za stvaranjem boljeg svijeta u kojem neće biti razaranja i gdje će ljudi međusobno surađivati u stvaranju boljih uvjeta života i napretka čovječanstva otvaranjem slobodnih i nezavisnih škola**.

Danas u svijetu ima više od 1300 waldorfskih škola u više od 60 država na svim kontinentima, u različitim kulturnim i religijskim okruženjima, dok se većina njih nalazi se u Europi. **Metode rada u waldorfskim školama usko su u vezi s antropozofskim saznanjima o razvoju čovjeka i njegovu sofisticiranom ustroju**.

U Hrvatskoj su trenutno, uz našu školu, aktivne još tri waldorfske škole: **Waldorfska škola u Zagrebu, Waldorfska škola u Osijeku i Osnovna waldorfska škola u Splitu (u osnivanju)**.

Rudolf Steiner

Cjelokupna djela Rudolfa Steinera su sabrana u 380 svezaka, od kojih 46 svezaka čine njegova pisana djela i časopisi, a u preostalim svescima sadržan je veći dio njegovih predavanja (preko 6000 predavanja, od čega je oko 4000 zabilježenih pisanim putem), u kojima je ukazivao i davao odgovore na probleme tadašnjeg, ali i našeg vremena, kao i potreba ljudi te je **dao smjernice za razvoj waldorfske pedagogije, biodinamičke poljoprivrede, antropozofske medicine, euritmije, umjetnosti oblikovanja govora, teološke obnove, arhitekture i socijalnog tročlanstva**. Duboko humanistički orijentiran, promovirao je razumijevanje ustroja čovjeka i razvoja slobodnih ljudi. Preminuo je u Dornachu, 30.3.1925. godine.

Waldorfske su škole pohađale mnoge uspješne i poznate javne osobe od kojih navodimo samo neke:

- **Kristen Nygaard**, znanstvenik, prof. informatike, pronašao je objektno orijentirano programiranje;
- **Jens Stoltenberg**, bivši premijer Norveške; tajnik NATOa
- **W. C. Dullo, prof.dr.**, oceanograf;
- **Karl Otto Pohl**, bivši predsjednik federalne banke Njemačke;
- Pjevači i glumci, primjerice **Annie Lenox, Sandra Bullock, Jennifer Aniston, Nastssja Kinski, F. A. Porche**;
- **George Hume**, novinar BBC-a i kolumnist *Heralda* i drugih britanskih novina;
- **Victor Navasky**, izdavač *The Nationa*.

Nadalje, mnoge poznate javne osobe odlučile su svoju djecu obrazovati u waldorfskim školama. Poznati waldorfski roditelji su primjerice Sting, M. Baryshnikov, Jean-Paul Belmondo, Clint Eastwood, Harrison Ford, Tilda Swinton, Harvey Keitel, Ethan Hawke, Uma Thurman, Ingmar Bergman, Max Frisch, Hans-Dietrich Genscher, Helmut Kohl, Lenny Krawitz, Art Garfunkel, Jessica Lange, Sam Shepard, Robert Plant, Tom Waits, George Lucas, Paul Newman te Gotz Werner koji je javnosti poznat kao osnivač DM lanca trgovina.

Prva waldorfska škola u Stuttgartu

1.2. Waldorfska pedagogija u Rijeci

Društvo prijatelja waldorfske pedagogije

U Rijeci postoji mogućnost upisa djece u waldorfsku školu zahvaljujući radu Društva prijatelja waldorfske pedagogije koje je osnovano 1993. godine, a osnovala ga je grupa građana, zaljubljenika u waldorfsku pedagogiju. U početku se rad Društva odvijao organiziranjem seminara, predavanja i radionica u svrhu upoznavanja svih zainteresiranih u našem gradu, ali i šire, s načelima i metodama waldorfske pedagogije. **Najvažniji cilj bio je primijeniti i oživotvoriti načela waldorfske pedagogije u našem društvu praktičnim radom.** U svrhu ostvarenja toga cilja, 1996. godine osnovan je Waldorfski dječji vrtić *Mala vila*, a školske godine 2000./2001. s radom je započela i Osnovna waldorfska škola Društvo prijatelja waldorfske pedagogije i danas kao osnivač podupire rad ovih institucija te promiče načela sloboda odgoja i obrazovanja temeljena na waldorfskoj pedagogiji, cjeloviti razvoj djece, mladih i odraslih sukladan životnoj dobi, društvenim okolnostima i duhovnim potrebama svakog pojedinca. Udruga je zadnjih godina vrlo aktivna u prijavi i provedbi niza projekata u domeni općeg napretka lokalne zajednice s naglaskom na održivost u svim segmentima društva. Glavni su ciljevi udruge naime, podupiranje razvoja waldorfske pedagogije ali i pluralizma u obrazovanju općenito uz promicanje principa održivog razvoja, što se međusobno kontinuirano isprepliće.

Waldorfski dječji vrtić Mala vila

Waldorfski dječji vrtić Mala vila djeluje na istoj adresi kao i škola. Ima tri odgojne skupine s ukupno šezdesetak djece uzrasta od dvije do šest godina. Za sve informacije može se obratiti direktno u vrtić ili preko kontakata navedenih na web stranici vrtića.

Web stranica vrtića: www.waldorfski-vrtic-rijeka.hr

Osnovna waldorfska škola

Osnovna waldorfska škola u Rijeci je osmogodišnja osnovna škola koja **radi po Nastavnom planu i programu waldorfske škole u Hrvatskoj kojeg je donijelo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH** 1999. godine. Za sada je to prva i jedina waldorfska škola u Rijeci, a druga od četiri osnovane u Hrvatskoj, koja je s radom započela školske godine 2000./2001. godine s upisanih 12 učenika u prvi i 6 učenika u drugi razred. Danas škola broji više od stotinu učenika u osam razreda osnovne škole.

Važan cilj programa škole je omogućiti djeci učenje i odrastanje poštujući karakteristike razvojnih faza djetinjstva prema kojima se planiraju i sadržaji i metode rada.

2. Opće karakteristike waldorfske škole

Kao i ostale waldorfske škole, i naša je škola povezana s već postojećim Waldorfskim/Steiner školama u svijetu. **Članovi školskih zajednica međusobno surađuju i održavaju uzajamne odnose nastojeći djelovati na toj mreži, a svjesnost zajedništva i upućenost jednih na druge, u školama na istom području ili u istoj zemlji, osnažuju djelovanje svake pojedine škole.**

Međusobno poznavanje stvara unutarnji osjećaj povezanosti. Izolacija i zasebno djelovanje nisu karakteristike waldorfskih/Steiner škola. Osim toga, pojedina škola se nastoji integrirati u socijalni kontekst mjesta gdje je smještena i teži sudjelovati u javnom životu te izbjeći samodostatno postojanje.

Svaka škola je bez sumnje individualna. Već kroz jednostavnu činjenicu svog postojanja ima vlastiti identitet sa svim svojim osobitostima, prednostima i razvojnim mogućnostima. Iste proizlaze iz povijesnog razvoja škole, njezine lokacije i okružja, kao i iz osobina njezinih osnivača.

Budući da nastavni plan osnažuje razvoj djece i učenika kroz zrcaljenje tog razvoja (što može iskusiti svatko tko ga primjenjuje na prikladan način i u skladu s dobi djeteta), on nije proizvoljni dio umjetnosti podučavanja, već apsolutno konstituirajući element. Ipak, nastavni plan podložan je promjenama uglavnom iz tri razloga – mjesta, vremena i razvoja. **Svaka škola smještena je u kulturni, geografski i politički prostor koji utječe na nastavni plan.** Slično je to i sa specifikacijama boja za učionice, razvijene od strane Steinera, koje su temeljene na položaju svake pojedine škole.

Škola, također, egzistira u određenoj struji vremena. Svaka regija ili država pa tako i kontinent imaju vlastitu povijest koja oslikava segmente svjetske povijesti na sasvim specifičan način. Svaka škola je stoga u određenom odnosu prema zahtjevima državnih vlasti odgovornih za obrazovanje, koji pokušavaju imati veći ili manji utjecaj na smjernice nastavnog plana.

Jedan od ciljeva waldorfske škole jest pokušaj ukidanja dominantnog položaja isključivog intelektualizma (ne i intelekta) barem u podučavanju, kako bi se **obrazovanje ponovno bavilo životom, a ne samo spoznajom.** Samo kad u učenicima koji završavaju svoje školovanje živi temeljna sklonost prema humanosti, a ista se može očitovati kroz jaku sposobnost mišljenja, osjećanja i volje, odat ćemo priznanje svrsi obrazovanja. Na koji će način ove sposobnosti djelovati i biti povezane jedna s drugom, činit će razliku u tome je li pojedinac sposoban ili ne slijediti vlastiti put. Umjetnička je nastava jedno od najučinkovitijih sredstava za postizanje gore navedenog. Postoje četiri aspekta koje trebamo razumjeti a koja su važna za osnovnoškolsko waldorfsko obrazovanje, osobito ono koje prethodi razdoblju puberteta:

- Učitelj na neki način njeguje svoj vlastiti odnos prema umjetnosti; on bi, u svom biću, trebao nastojati razviti nešto umjetničko,
- Učitelj koristi umjetnosti u svojoj nastavi (slikanje, crtanje, recitiranje, glazbu i slično).
- Njegova je nastava umjetnička u smislu originalnosti, slikovitog prikazivanja te u strukturiranju tijekom vremena u ritmu disanja djece. Ovo je najvažniji aspekt,
- Učitelj se trudi da ambijent u školi bude prikladan i estetski privlačan jer to utječe na nesvjesno raspoloženje učenika,
- Učitelj je važan autoritet koji djetetu pruža sigurnost i podučava ga iz vlastite autentičnosti.

Temelj za waldorfsku/Steiner školu su međuljudski odnosi. Roditelji u školi susreću ljudska bića, a ne službenike. Sva suradnja i zajednički rad dovode se u vezu s humanošću i ljudskim dostojanstvom. Upravo se ovdje mogu razvijati značajni oblici zajedničkog rada između učitelja, roditelja i drugih zainteresiranih strana. Osobna ili institucionalna moć ne bi trebale biti određujući čimbenik međuljudskih odnosa već djelovati kao element uređenosti. U svim procesima u školi – vanjskim i unutarnjim – postoji nastojanje da se djeluje transparentno i shvatljivo. To je način na koji se donose odluke. Ovim kvalitetama škola dolazi na dobar glas. Postavlja se pitanje može li dobar glas škole biti vidljiv i na njenoj periferiji. Susreti između učenika i učitelja (roditeljski sastanci, konzultacije, diskusije, razmatranja o djeci) zahtijevaju najveću moguću pažnju od strane učitelja; uvijek se promišljaju sa stajališta „univerzalne humanosti“.

U skladu s pozadinom socijalnog tročlanstva, koje je nastalo u isto vrijeme kad i waldorfska škola, Rudolf Steiner tražio je da učitelji preuzmu vođenje škole u svoje ruke. Što to znači? Voditi školu znači imati zadatak i misiju waldorfske škole uvijek jasnu u svojoj svijesti i stalno raditi na njoj. To je jedino moguće studijem antropozofskih temelja ove pedagogije. **Dakle, školsko vodstvo, postavljeno u ujedinjavajućem duhu waldorfske škole, proizlazi iz zajedničkog rada roditelja i učitelja na temeljnim načelima – udubljujući se u njih i stalno unaprjeđujući znanje.** Ništa naima, nije idealno i teži se međusobnom dogovoru i razumijevanju. Na ovim temeljima, službe kao što su vodstvo škole, kolegij škole, školski odbor, tajništvo i administracija itd., mogu se izvršavati na različite načine. U školi se stoga koristi načelo raspoređivanja poslova i odgovornosti – uvijek težeći slaganju s misijom škole i s ljudima koji su uključeni. Kako se škola organizira po pitanjima vodstva, teži li jedinstvu svog bića u svim aspektima ili školsko vodstvo više ne pripada radu škole – to će biti jedan od čimbenika tijekom procjene djelovanja.

2.1. Glavne karakteristike pojedinog razreda s obzirom na fazu djetetova razvoja

Dijete koje kreće u osnovnu školu **zrelo je i može stvarati misaone slike**. Radi se o važnom kvalitativnom skoku u razvoju djeteta koje se u waldorfskoj osnovnoj školi njeguje na način da se u kurikulumu posebna **pažnja polaže na učenje kroz emocionalni doživljaj i kroz duhovno**. Samo tako se dijete može pripremiti za slijedeći važan odskok u svojem razvoju koji se počinje odvijati od početka puberteta. **Taj skok omogućuje razvoj apstraktnog mišljenja i samosvijesti u svoj snazi i punini**.

Sadržaji i metode su stoga u svakom razredu **prilagođene fazi razvoja** te **oslikavaju unutarnji interes djeteta** i odnos sa okolnim svijetom, prirodom i ljudima koji ga okružuju.

Prvi razred

Učenici prvog razreda su **otvoreni prema novom učenju**. Učenje je u prvom razredu **slikovno prožeto i maštovito je oblikovano sadržajima**. **Pokret i ritam su prisutni u svim predmetima**.

Velika se tiskana slova uče iz slike kojoj prethodi priča te je važno „uhvatiti“ kvalitetu pojedinog glasa (u prvom se razredu još ne ulazi u područje gramatike). Dijete čita ono što samo napiše.

U Matematici je važno dobiti temelje **kvalitete pojedinog broja (1-20)**; uče se sve **četiri osnovne računske operacije** (povezano s ravnotežom četiriju temperamenata) u brojevnom prostoru do 20.

Učenje stranih jezika polazi od **stvaranja ugođaja i doživljaja melodije i ritma, intuitivnog osjećanja** bez prevođenja na materinji jezik, s ciljem buđenja istinskog interesa, veselja i naklonosti kao temelja za daljnje učenje.

Bajke imaju počasno mjesto i važno su obilježje ugođaja prvog razreda kada se **svijet doživljava kao cjelina**.

Drugi razred

U drugom se razredu i dalje nastava odvija kroz slike.

Uvode se **mala tiskana slova**. U Matematici se uče brojevi i računa se u **brojevnom prostoru do 100**, uz stalno utvrđivanje i ponavljanje te vježbanje **tablice množenja**.

Pripovijedaju se **basne i legende o svecima**, a posebno mjesto imaju **priče o životu sv. Franje Asiškog**.

Govori se o **životu prirode i životinja**, pričaju se **priče o pčelama** te se posjećuje pčelinjak.

Treći razred

U trećem je razredu uočljiva promjena (tzv. **Rubikon**) u pristupu svijetu i samome sebi (javlja se osjećaj odvojenosti od svijeta i usamljenosti).

Uče se **pisana slova, kvalitete i vrste osnovnih riječi i rečenica, govori se na dijalektima**.

U Matematici se uče **mjere** svih vrsta počevši od **starih mjera** te se računa u **brojevnom prostoru do 1000**, s naglaskom na praktičnu primjenu u mjerenju.

Središnja tema koja se proteže kroz cijelu godinu jest **rad ljudi u preoblikovanju prirode za potrebe življenja**: zemljoradnja, uče se osnovna zanimanja i stari zanati i gradnja.

Pripovijedaju se **priče iz Starog zavjeta** (stvaranje svijeta ...) zbog jačanja sigurnosti i povjerenja u sebe i svijet, ali i zbog indirektnog upućivanja na dobrobit moralnog postupanja prema drugima, što postaje izazov u ovom blago kriznom uzrastu.

Četvrti razred

U četvrtom se razredu kreće dublje u **pravopis** i uči se **krasopis** jer se razvojna kriza kroz koju djeca prolazi manifestira i u neurednijem rukopisu. Nakon Rubikona **dijete ima veći interes i sposobnije je za upoznavanje svijeta** u prostornim i vremenskim dimenzijama, te se stoga uče primjerice **vremenske forme glagola**, u Matematici se upoznaju razlomci, a računa se u **brojevnom prostoru do 1 000 000**.

Pripovijedaju se nordijski ep *Edda* i finski ep *Kalevala* te **staroslavenska mitologija**, gdje je jasno istaknuta dimenzija 'sumraka bogova', znana djeci u njihovom osobnom prostoru u ovom uzrastu.

Uči se **orijentirati u prostoru i vremenu** svog kraja pa je središnja tema **poznavanje zavičaja** s mnogo terenske nastave.

Uči se i **zoologija** i kroz nju se uči na koji način doživjeti **svestranost čovjeka u usporedbi sa jednostranom specijaliziranosti životinja**.

Peti razred

U petom se razredu, 'srcu djetinjstva', daje poseban naglasak na **doživljavanju i njegovanju harmonije i lijepoga**.

U nastavi se vježba **jasnoća, sažetost i preciznost**. Riječ je o osnaživanju za krizu predpuberteta i intelektualne izazove u šestom razredu. Pravo je vrijeme za 'tvrđe' izazove - **obрте** (umjetnička obrada drva).

Produbljuju se **gramatika i pravopis**.

U Matematici se uočavaju **pravilnosti geometrijskih oblika**, uče se **decimalni brojevi** i računanje s njima.

Zoologija i Botanika pobuđuju zanimanje za promatranje svijeta, po prvi puta strukturirano na način da ide iz 'sebe' kao odvojene jedinice od ostatka svijeta. Takvim se pristupom dalje njeguje povezivanje te ljubav prema prirodi čiji je čovjek integralni dio.

Povijest kroz nastavu i **pripovjedni dio** govori o čovjeku u pradávná vremena, o ranim visokim kulturama te se ulazi u razdoblje **drevne Grčke**.

Kroz nastavu **Geografije** upoznaje se cijela domovina kroz prirodne ljepote i značajke, ali i rad ljudi u tim uvjetima. Poseban naglasak je na **upoznavanju voda**, koje nas povezuju sa Srednjom Europom.

Važan je cilj osjećaj divljenja i pripadnosti svemu onome što je oko nas.

Šesti razred

U prvom planu šestog razreda je **razvijanje logičkog mišljenja**, zato nastava svih predmeta pridonosi **razvoju kauzalnog mišljenja**; razvoj mozga djeteta i cjelokupni psihološki razvoj to tek sada omogućuju.

Uče se **balade, glagolska vremena, pravopis, geometrija, postotni i kamatni račun**.

Također, upoznaje se **Botanika, mineralogija, geocentrična astronomija**.

Počinje **Fizika** kroz fenomenološko proučavanje pojava **akustike, optike, topline, magnetizma i elektriciteta**, proširuju se pogledi na **Europu** i cjelinu svijeta, u povijesti se uči o **Rimu i Srednjem vijeku**.

Vrtlarstvo pomaže razumijevanju prirodnih povezanosti, ali se upošljavaju i jačaju novonarasli udovi, te je pedagoška pomoć razvoju u ovom uzrastu, pa se iz tog razloga u šestom razredu uvodi predmetna nastava Vrtlarstva.

Sedmi razred

U sedmom razredu se nastavlja interes za uspostavljanjem veze s vanjskim svijetom za istraživanje vlastitog jezika, ali i istraživački duh općenito. Zato je pravo vrijeme za učenje o **povijesti zemljopisnih osvajanja i otkrića svijeta**, ali i za terensku nastavu s tim sadržajima.

Novi vijek – otkrića, pronalasci, renesansa, reformacija.

Afrika i Azija, različite kulture i njihovo poštivanje. **Heliocentrična astronomija** (još širi pogled na život). Iz biologije prehrana i zdravlje. **Fizika** proširuje fenomenološko promatranje fizikalnih pojava (akustika, optika, toplina, magnetizam, elektromagnetizam, mehanika).

U matematici se uče **opći i negativni brojevi, potenciranje, kvadriranje, korjenovanje, geometrijski likovi**.

U nastavi o **anorganskoj kemiji** se **izgaranjem tvari biljnog porijekla i vapnenca** upoznaju fenomenološki i eksperimentima karakteristični tokovi i pretvorbe tvari, upoznaju se mekši metali.

Osmi razred

U osmom se razredu javlja **traženje vlastitog identiteta**.

Unutrašnja drama, koja se proživljava u tom razdoblju, doživljava se i kroz **dramska djela** od kojih se jedno od njih uvježbava i za završnu predstavu. Biraju se sadržaji koji potiču na promatranje subjektivnosti, nadahnuće, inicijativu, hrabrost, želju za pomoć drugima.

Prisutne su i **biografije značajnih osoba** koje otvaraju pogled na odgovornost za svijet, prirodu i sebe.

U Matematici se upoznaje **Pitagorin poučak, jednadžbe raznih vrsta, geometrijska tijela**.

U Geografiji se upoznaje **Amerika i astronomija**, u Fizici **hidrostatika, hidrodinamika, aerostatika, aerodinamika, meteorologija, akustika, toplina, elektricitet, optika**.

U Povijesti se upoznaju **Tridesetogodišnji ratovi**, pa pregled povijesti **do današnjih dana**.

Učenje o čovjeku s posebnim naglaskom na **mišićni sustav i kostur** što je povezano s promjenama u rastu i razvoju na tom stupnju.

Organska **Kemija** razotkriva **djelovanje prirodnih sila**.

3. Upravljačka tijela škole

Osnivač Osnovne waldorfske škole u Rijeci je **Društvo prijatelja waldorfske pedagogije**. Ono na antropozofski utemeljenim načelima promovira i implementira ideje za razvoj i unaprjeđenje međuljudskih odnosa, odnosa prema životnoj okolini i prirodi razvojem individualnosti te istovremeno potiče svijest o međuovisnosti pojedinca sa svime što ga okružuje.

<https://waldorf-rijeka.hr/drustvo-prijatelja-waldorfske-pedagogije/>

Upravljačka tijela Društva su **Upravni odbor** i **Nadzorni odbor**. Odbori donose odluke, nadziru rad Društva i obavljaju ostale poslove sukladno statutu Društva.

Sukladno Statutu Škole i Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, **školom upravlja Školski odbor**. Članovima Školskog odbora mandat traje 4 godine od dana konstituiranja Školskog odbora. Školom se upravlja tako da se osigura demokratski životni oblik i suodgovornost svih sudionika čijom je voljom Škola nastala.

<https://waldorf-rijeka.hr/uprava/>

Školski odbor **može osnivati povjerenstva ili radne skupine za proučavanje pitanja, pripremanje prijedloga akata ili obavljanje drugih poslova** važnih za Školu. Članovi povjerenstva i radnih skupina imenuju se na određeno vrijeme za koje je potrebno da se obavi određena zadaća. Za članove povjerenstva i radnih skupina imenuju se radnici Škole (ako rad u povjerenstvu nije radnikova ugovorna radna obveza) te roditelji i vanjski suradnici, uz njihovu prethodnu suglasnost. **Vanjski suradnici se imenuju iznimno**, kada je propisano da određeno povjerenstvo ili radna skupina mora imati sastav koji se ne može osigurati od radnika Škole ili kada je to prema naravi zadaće potrebno.

Ravnatelj je poslovni i stručni voditelj Škole odgovoran za zakonitost rada i stručni rad Škole. Detaljne upute o načinima uključivanja roditelja u rad škole nalaze se u poglavlju „*Uloga roditelja u waldorfskoj školi*“.

Vijeće roditelja ustrojava se zbog ostvarivanja interesa učenika, povezivanja Škole s društvenom sredinom te ostvarivanja zadaća osnovnog školstva. Također, vijeće raspravlja o pitanjima značajnim za život i rad Škole. Ono je sastavljeno od predstavnika roditelja učenika svakog razrednog odjela, koje se bira na rok od 2 godine, računajući od početka tekuće školske godine. Vijeće također bira predsjednika u Školskom odboru.

Vijeće učenika čine predstavnici učenika od 1. do 8. razrednog odjela, s time da razredni odjeli od 1. do 4. imaju jednog predstavnika. **Vijeće učenika ima predsjednika koji sudjeluje u radu tijela Škole kada se odlučuje o pravima i obvezama učenika, ali bez prava odlučivanja**. Mandat članovima traje godinu dana.

Tajništvo vodi i priprema pravne dokumente, koordinira komunikaciju s roditeljima te ostale poslove sukladno važećim propisima.

Pitanja vezana uz odgojno–obrazovne sadržaje i aktivnosti raspravlja **Vijeće učitelja**, dok pitanja vezana za roditelje raspravlja Vijeće roditelja. Ova tijela pripremaju prijedloge i pokreću raspravu za Školski odbor u kojem se nalaze i njihovi predstavnici.

Za zaposlenike škole i predstavnike u tijelima upravljanja škole biraju se **osobe koje svojim ponašanjem, djelima i razumijevanjem načela waldorfske pedagogije promiču ugled škole.**

Učitelji i stručni suradnici kao radnici Škole koji obavljaju odgojno-obrazovni rad, pored općih zakonskih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa, **moraju imati specijalističku edukaciju iz waldorfske pedagogije** te se stručno i pedagoški intenzivno **kontinuirano usavršavaju** (tjedno i godišnje). Rad učitelja i stručnog suradnika koji započinje rad u Školi prati iskusni waldorfski učitelj tijekom jedne školske godine.

Rad svih waldorfskih učitelja prati stručni suradnik za waldorfsku pedagogiju, a Školski odbor ga bira na vrijeme od 4 godine. **Stručni savjetnik Škole za waldorfsku pedagogiju je gospodin Markus Kutzli, dugogodišnji waldorfski pedagog i bivši ravnatelj waldorfske škole, a stručna mentorica za pomoć i praćenje pedagoškog rada škole je Marinka Špodnjak, waldorfska učiteljica.**

3.1. Suradnje s drugim institucijama

Škola surađuje s alternativnim školama u Hrvatskoj (Waldorfske škole u Zagrebu i Osijeku te Montessori škola u Zagrebu) te s više waldorfskih škola u svijetu. Škola je, kao i Waldorfski dječji vrtić *Mala vila* i njihov Osnivač, **članica Saveza waldorfskih institucija i inicijativa Republike Hrvatske**. Krovna organizacija je *The European Council for Steiner Waldorf Education*

Više potražite na stranici: <https://ecswe.eu/> .

Suradnja Škole intenzivna je i **Edukacijskim centrom OAZA** koji osigurava inicijalno obrazovanje i trajno usavršavanje već zaposlenih i budućih waldorfskih učitelja i odgajatelja. U sklopu djelovanja centra OAZA, odvija se **Regionalna edukacija** pod nazivom „*Holistički pristup odgoju i obrazovanju kao odgovor na aktualne pedagoške izazove – Waldorfska pedagogija danas*“. U nju su uključeni odgajatelji našeg vrtića i učitelji naše škole, kao i ostali zainteresirani predmetni nastavnici i profesori osnovnih i srednjih škola diljem naše regije. Preporučuje se roditeljima pohađati seminare, predavanja i/ili umjetničke radionice s temama koje ih zanimaju zbog dubljeg upoznavanja razvoja djeteta, pedagoških principa waldorfske pedagogije, osobnog samorazvoja ali i uvida u holističke mudrosno-smislene međupovezanosti svemira, čovjeka i prirode, što sve skupa čini dobro.

4. Ciljevi i vrijednosti naše škole

Kao buduće roditelje učenika naše škole, molimo Vas da pažljivo razmotrite kriterije za upis Vaše djece u waldorfsku školu. Razlog tome je **krajnji cilj škole, odnosno, praćenje i osiguravanje razvoja djetetovih cjelokupnih potreba i sposobnosti na najbolji mogući način. Isto je najučinkovitije kada roditelji razumiju važnost i poštuju načela, pravila i ciljeve rada škole i kada se odluče za takav vid edukacije koji zahtjeva i njihov osobni angažman.** Naime, obitelji, koje se odluče svoje dijete obrazovati u waldorfskoj školi, prepoznaju i prihvaćaju svoju aktivnu ulogu u razvoju i obrazovanju djeteta. Iz tog se razloga trebaju ispuniti ovi preduvjeti, kako pri upisu djeteta u školu, tako i tijekom daljnjeg osmogodišnjeg obrazovanja, u čiju svrhu se oni kontinuirano prate tijekom svake školske godine u najboljem interesu obitelji i djeteta.

DJECA PRIHVAĆENA ZA UPIS su:

- ona koja svojim **razvojnim, socijalnim i intelektualnim potencijalom mogu sudjelovati u nastavi u grupama manjim od 20 djece,**
- **ona čiji su roditelji voljni raditi s učiteljima škole** za dobrobit svog djeteta, poštujući i ostalu djecu i djelatnike, kako u razredu, tako i u čitavom prostoru škole.

Škola, po potrebi, može primiti i **manji broj djece s teškoćama sukladno procjeni Vijeća učitelja i pozitivnom mišljenju Školskog odbora.** Ako je za praćenje djeteta s teškoćom potrebno osigurati posebna sredstva, roditelj je dužan osigurati ista (npr. sredstva za asistenta u nastavi...).

GLAVNI CILJEVI naše škole su:

- **kvalitetan rad** s djecom po načelima waldorfske pedagogije,
- **osiguravanje uvjeta za slobodan razvoj** što uključuje odgovornost i tome adekvatno ponašanje djece u zajednici,
- **razvijanje osjećaja povezanosti sa zavičajem** koji volimo i u kojem djelujemo,
- **ljubav prema prirodi i svijet u kojem živimo,**
- **razvoj sposobnosti samostalnog mišljenja kao važnog segmenta čovjeka,**
- **odgoj zdravog djeteta.**

VRIJEDNOSTI koje negujemo su:

- **sloboda,**
- **svjesnost,**
- **čovječnost,**
- **jednaka prava pojedinca,**
- **odgovornost** kao način života – što god uradili djeluje na tkanje događanja u svijetu,
- **sudjelovanje u životu o odnosu s planetom Zemljom** – upoznavanje i razumijevanje veze čovječanstva i planete Zemlje sa svim njenim životnim carstvima – što upućuje na nužnu promišljenu i kontinuiranu suradnju.

Roditelje želimo upoznati s načelom iz kojeg je proizašla waldorfska pedagogija, a to je **otvorenost snagama duhovnog svijeta kroz pojedinca što je pretpostavka za uspješan odgoj, obrazovanje i napredak naše civilizacije.**

Duhovni svijet je živa snaga i realnost koja pulsira život i razvoj. Iz ovog temeljnog načela proizlazi i terapeutsko djelovanje waldorfske pedagogije te naša škola svojom obrazovnom praksom i javnim djelovanjem s temelja holističkog razumijevanja života svakodnevno dubinski djeluje terapeutski.

Učenici naše škole vlastitom spoznajom razotkrivaju mudrosti svijeta jer načelo po kojem radimo uzima u obzir ljudsku snagu i činjenicu kako čovjek ima moć otkriti najveće mudrosti svijeta. Stoga, iznad svega, učimo djecu **otkrivanju istine i suodgovornosti za zajednicu.** Naša misija i vizija su **odgoj i obrazovanje koji pomažu djetetovom razvoju u slobodnog čovjeka i ostvarenju prava svakog djeteta na proces odrastanja i školovanja u kojem se razvija kreativnost i ostvaruju vlastiti potencijali.**

Na taj način dijete može izrasti i razviti se u **slobodnog i odgovornog čovjeka, sposobnog za snalaženje u svijetu globalizacije,** kako bi sam ili u zajednici s drugima **mijenjao globalne procese ostvarujući jednakopravnost svih ljudi, poštujući sve životne procese na planeti.**

5. Posebnosti waldorfske škole

Općenito načela rada waldorfskih škola **vode samodisciplini djeteta i razvoju njegovih snaga mišljenja, osjećanja i volje,** a zasnovana su na dubinskim uvidima i razumijevanjima tjelesnih, psiholoških i moralnih značajki faza razvoja djeteta i čovjeka.

Učenik doživljava učitelja kao voljeni autoritet, pa rado i dubinski prihvaća učiteljeve poticaje **do oko devete godine** života djeteta kada se odvija velika promjena svijesti kod djece. Tada se kod djece često javlja **gubitak osjećaja sigurnosti** koji ih je do tada pratio i **pojavljuje se osjećaj usamljenosti i odvojenosti od svijeta** pa su način rada u nastavi, nastavnici i roditelji u tom periodu **usmjereni na održavanje ove suptilne djetetove potrebe za razumijevanjem i podrškom u kontekstu razvoja zdravog osjećaja odvojenosti** od ostataka svijeta i razvoja vlastitog „Ja“. Do ulaska djeteta u pubertet, što se događa oko četrnaeste godine života, učitelj radi u skladu s psihofizičkim sposobnostima i potrebama djeteta psihomotoričkim, ritmičkim i umjetničkim aktivnostima (primjerice slikovitim predlozima nastavnog sadržaja), prepričavanjem priča i kroz umjetničke sadržaje. Posebnost waldorfske nastave u cijelom osnovnoškolskom razdoblju i svim predmetima je **poticanje imaginativnog razmišljanja** na način da učitelji odabiru slike, odnosno imaginacije, a u starijem uzrastu i simbole, koji odgovaraju stvarnosti o osnovi pojava, bića i procesa koji se proučavaju. **Te slike imaju moć da rastu s rastućom svjesnosti djeteta i klica su kreativnog i smislenog odnosa prema sebi i svijetu tijekom cijelog života.** Tek ulaskom u **pubertet,** nastavnik može izravno pristupiti učeniku i podučavati na izraženiji **intelektualni način usmjeren rješavanju postavljenih problema.** Jasno proizlazi kako waldorfska pedagogija **nije usmjerena na izravno intelektualno (apstraktno i uzročno-posljedično) poučavanje** djeteta sve do psihofizičke spremnosti u **pubertetu,** već razvija djetetove sposobnosti i inteligenciju.

Harmoničan i zdrav razvoj djeteta nije moguć bez individualnog pristupa koji se u waldorfskoj školi provodi na sljedeći način:

- razredni učitelj **prati odrastanje djeteta** tijekom prvih osam godina školovanja,
- brojne **umjetnosti, tjelesne i praktične aktivnosti** dobar su **poticaj razvoja** te su dobar pokazatelj darovitosti i napredovanja djeteta, a omogućuju i rano otkrivanje poteškoća i izuzetnih potencijala u razvoju i učenju.
- primjenjuju se posebno **učinkovite metode** koje za oslonac imaju teoriju o temperamentima,
- dječje se **biće u razvoju promatra cjelovito**, a ne samo s materijalističkog stajališta,
- učitelji su školovani kako bi **prepoznali pokazatelje individualnosti** te ih uvažili, njegovali i razvijali,
- terapeuti umjetnošću, školski pedagog i liječnik **dopunjuju cjelokupni odgojni-obrazovni rad**.

UČITELJ – DRUGA DJETETOVA OBITELJ, RODITELJI – PARTNERI U ODGOJU DJETETA U ŠKOLI

Razredni **učitelj** prati djetetovo odrastanje tijekom svih osam razreda. On je, u suradnji s predmetnim učiteljima, **kreator nastavnog programa u svom razredu**. Polazište mu je okvirni waldorfski nastavni plan, poznavanje općih razvojnih osobina djece te poznavanje posebnosti i potreba djece u razredu, kako grupe tako i svakog pojedinog djeteta. To mu daje veliku slobodu i široko područje za kreativnost, ali i zahtijeva veliku odgovornost, stručnost i duboku posvećenost svome radu.

Kao što je učitelj, tako je i **roditelj istinski suučesnik u učenikovu obrazovanju**. Kako bi pravilno odgovorili na djetetove potrebe, roditelj treba biti upućen u to na koji način njegovo dijete uči, te potpomagati taj rad odgovarajućim poticajem i ugođajem. U tu je svrhu izrazito **bitna suradnja roditelja i učitelja**. Na roditeljskim sastancima, kao i kroz individualne oblike informiranja, oni od učitelja, osim uobičajenih informacija koje se odnose na nastavne sadržaje (metodiku rada i pedagoška pitanja), dobivaju stručne savjete kojim ih se nastoji pravilno uputiti u smjeru pronalaženja pravog odgovora na zahtjeve svoje djece.

RODITELJI SU AKTIVNI SUDIONICI u:

- stvaranju zdravog duha i ozračja škole,
- potpomaganju organiziranja svečanosti,
- inicijatori su i nositelji različitih akcija u školi.

6. Disciplina u školi

6.1. Pravilnik o kućnom redu

Upis djece u našu školu rezultat je ozbiljnog promišljanja i znak čvrste odluke poštivanja ciljeva škole koji su usmjereni na praćenje i osiguravanje razvoja djetetove ličnosti u najširem smislu. Obitelji koje se odluče svoje dijete educirati u waldorfskoj školi prepoznaju i prihvaćaju svoju aktivnu ulogu u razvoju i edukaciji djeteta. Ukoliko se tijekom školske godine utvrdi da se ovi kriteriji iz bilo kojeg razloga ne poštuju, Škola će razgovarati s obitelji i utvrditi daljnje korake (aktivno uključivanje roditelja u rješavanje problema ili razgovor o mogućnosti edukacije u drugim školama) u najboljem interesu obitelji i djeteta.

Nadalje, važno je da djelatnici, roditelji i djeca poštuju kućni red škole što je preduvjet ostvarivanja glavnog cilja waldorfskih škola općenito, a to je obrazovanje i odgoj djeteta u ljude koji slobodno misle, koji imaju svrhu i cilj u svojim životima i koji iz razvijenog osjećaja odgovornosti mogu ponuditi svijetu nova rješenja za probleme modernog doba.

Pravilnik o kućnom redu se odnosi na sve osobe koje borave u prostorijama škole te sadrži:

- pravila ponašanja **prilikom dolaska u školu i odlaska iz škole,**
- pravila za **red u učionici** i općenito **boravak u školi,**
- **pravila ponašanja na odmorima,**
- **pravila ponašanja na školskom igralištu,**
- **postupke u slučaju kršenja pravila** određenih Kućnim redom.

Izdvajamo **VAŽNA PRAVILA** za zdravo funkcioniranje u školi:

- ~ radno vrijeme Škole je od 7:00 do 16:30 sati,
- ~ škola je za prihvata učenika otvorena od 7:00 sati te dežurni učitelj brine o učenicima do dolaska razrednog učitelja,
- ~ nastava počinje u 8:00 sati, a učenici u školu trebaju doći najmanje 10-15 minuta ranije,
- ~ učenik koji kasni ulazi u razred tiho, ne ometa započeti rad u učionici (o kašnjenju roditelj unaprijed obavještava razrednog učitelja),
- ~ prije ulaska u učionice obuvaju se papuče i ostavljaju uredno složene cipele,
- ~ po školskim hodnicima nije dozvoljeno trčanje, igranje loptom, naguravanje i vikanje,
- ~ ne preporučuje se da učenici donose novac, nakit ili nepotrebni skupocjeni pribor u školu jer Škola ne odgovara za njihov eventualni nestanak,
- ~ učenicima je zabranjena upotreba mobilnih telefona u školi i u školskom dvorištu tijekom boravka u školi,

- ~ mobilne telefone učenici obavezno i bez iznimke predaju učiteljima te ih preuzimaju pri odlasku iz škole,
- ~ u vrijeme malog odmora od 10 minuta učenici ne smiju izlaziti iz školskog prostora,
- ~ veliki odmor traje od 9:45 do 10:15 i u to vrijeme učenici moraju boraviti na području igrališta i parka uz nazočnost dežurnog učitelja,
- ~ učenik je dužan kulturno se ponašati, održavati čist i uredan radni prostor,
- ~ na nastavu Euritmije dolaze u odgovarajućoj opremi,
- ~ na nastavu Tjelesne i zdravstvene kulture dolaze u sportskoj odjeći i obući,
- ~ učenici su odgovorni za štetu koju učine na imovini škole.

Cjeloviti tekst Pravilnika o kućnom redu nalazi se na web stranici škole, te je dostupan u tajništvu škole.

6.2. Etički kodeks

Waldorfske škole prije svega djeluju preventivno i vode dijete samodisciplini. Stoga se i u našoj školi provodi čitav niz preventivnih postupaka koji uključuju:

- individualne informacije radi pravovremenog upoznavanja roditelja s napretkom i ponašanjem djeteta u školi i na nastavi te zajedničkog djelovanja, te radi informiranja učitelja o eventualnim promjenama u obiteljskoj situaciji,
- razvoj poštovanja u međusobnoj komunikaciji roditelja, djece i djelatnika škole kao i njihovih međusobnih odnosa.

Zbog važnosti primjene pravila prihvatljivog međusobnog ophođenja, u ovom Vodiču donosimo detaljno razrađene važne postavke **načina komuniciranja** te **postupke prilikom rješavanja problema**.

Ophođenje učitelja prema učenicima

- **Učitelji trebaju biti točni i na vrijeme dolaziti na nastavu,**
- **Ljubazno se i s poštovanjem ophoditi prema učenicima,** osobito kada zahtijevaju disciplinirano ponašanje,
- **Ljubazno se i s poštovanjem ophoditi prema roditeljima i kolegama,** osobito u trenucima neslaganja,
- **Podržavati i ohrabrivati učenike riječima i djelima na jednak način,** bez favoriziranja,
- **Težiti konzistentnom ponašanju u pristupu disciplini** kao obavezi uz individualni pristup,
- **Omogućiti učenicima i roditeljima izražavanje zabrinutosti i postavljanja pitanja i izvan nastave,**

- **Pomoći roditeljima** da nauče više o waldorfskoj pedagogiji,
- **Na vrijeme obavijestiti roditelje** ako dođe do povrede očekivanja i ponašanja djeteta,
- **Budno pratiti stanje djeteta** u kontekstu eventualnog zlostavljanja u obitelji i na vrijeme intervenirati obavještavanjem socijalnih službi i nadležnih državnih tijela,
- **Djelovati na najbolji mogući osobni način** u pravcu podučavanja djece i osiguravanja mogućnosti izbora u budućnosti.

Ophođenje učitelja prema roditeljima

- Učitelj se **s poštovanjem i kulturno odnosi prema roditeljima** te poštuje njihovu privatnost,
- Učitelj **pravovremeno i redovito ima obavezu informirati roditelje** o događanjima u školi te relevantne informacije samostalno i/ili u dogovoru s kolegijem učitelja prenositi roditeljima svog razreda,
- U slučaju poteškoća u učenju i savladavanju gradiva (kratka koncentracija, nerazumijevanje gradiva, poremećaj pažnje i sl.) te opetovanog neprimjerenog ponašanja, **kolegij škole ima obavezu kontaktirati školskog liječnika te zatražiti pomoć** vanjskog stručnog suradnika prema potrebi (što uključuje socijalnog pedagoga i logopeda). O tome se roditelja pravovremeno obavještava, uz objašnjenje.

Ophođenje roditelja prema učitelju

- Roditelj se prema učiteljima i osoblju škole **odnosi s poštovanjem, poštuje prostor škole te privatni život učitelja i osoblja** škole,
- Ukoliko roditelj ima pitanja ili pritužbe, obraća se **najprije razrednom učitelju** sa zamolbom za dogovor/sastanak/individualne informacije i to osobno (pismom, telefonom radnim danom do 18 sati ili putem elektroničke pošte radnim danom do 18 sati),
*(Za kompletnu proceduru postupanja u slučaju pritužbi pogledajte odlomak „*Procedura po kojoj roditelji daju kritiku ili zahtjev*“),
- **Nije dozvoljeno** o nekom problemu ili primjedbi vezano uz nastavu i druga pitanja u vezi s školom (nastavu ili djecu) **govoriti pred djecom** (svojom i drugom) osim u dogovorenim situacijama, a preporuka je da se to pravilo poštuje i kod kuće,
- **Nije dozvoljeno** prije nastave niti pod odmorima između nastavnih sati **iznositi primjedbe ili tražiti savjete i informacije od bilo kojeg učitelja. To ometa učitelja** u mirnoj pripremi za nastavni proces te prihvata djece (koji je također dio nastavnog procesa), osim ukoliko se radi o hitnoći (informacija o bolesti, ozljedi djeteta, važna neodgodiva informacija).
Primjedbe i dogovori vezani za nastavni proces, domaće zadaće, prijedloge, pitanja i slično obavljaju se na unaprijed dogovorenim sastancima koji se dogovaraju izvan nastavnog procesa osobno (pismom, telefonom radnim danom do 18 sati ili putem elektroničke pošte radnim danom do 18 sati) poštujući privatnost učitelja,
- Pohvale i zahvale razrednom učitelju i drugim učiteljima ili osoblju škole poželjno je prenositi na individualnim informacijama, pismom, na roditeljskim sastancima ili po dogovoru osobno,

- U slučaju da je roditelj prisutan u nastavnom procesu, **nije dozvoljeno snimati nastavu u tijeku** (u slučaju da je roditelj prisutan na satu) i **fotografirati učenike i razrednu ploču**. Isto se odnosi na bilo kakav boravak u školi,
 - Nije dozvoljeno ugrožavati ugled škole, učitelja i li ostalih nadležnih osoba i djelatnika škole i Osnivača na javnim digitalnim ili drugim platformama,
- *(Za kompletnu proceduru postupanja u slučaju pritužbi pogledajte odlomak „Procedura po kojoj roditelji daju kritiku ili zahtjev“).*

Za roditelje preporučamo:

- Da kod kuće **osiguraju produktivnu i stabilnu atmosferu** koja je preduvjet djetetove socijalne i emotivne stabilnosti te napretka u edukacijskom procesu,
- **Da surađuju s školom** u implementaciji disciplinskih postupaka,
- **Da objasne djetetu pravila discipline u školi i da ga na njih podsjećaju,**
- Da osiguraju **dolazak djeteta u školu na vrijeme** kao i **odvođenje** iz škole nakon nastave ili produženog boravka,
- Da se prema učiteljima i djelatnicima **ophode ljubazno i s poštovanjem**, osobito u situacijama neslaganja,
- Da iskoriste svaku priliku koju škola pruža za **dodatnu edukaciju iz područja waldorfske filozofije i edukacije,**
- **Da osiguraju djetetu dovoljno odmora** i dovoljno vremena za kvalitetno odrađivanje domaće zadaće.

Ophođenje roditelja prema drugoj djeci u školi

- Roditelj u prostoru škole ili ispred nje, te u izvannastavnim aktivnostima (izlet i drugo) se **s poštovanjem odnosi prema drugoj djeci,**
 - U slučaju primjedbi na ponašanje ostale djece ili djeteta (ili nešto drugo), **obraća se razrednom učitelju svog djeteta** s objašnjenjem ili najbližem učitelju ukoliko se radi o hitnoći,
 - **Nisu dopušteni korenje, vikanje i slični postupci** prema drugoj djeci,
 - Ukoliko postoji problem odnosa vlastitog djeteta s drugim djetetom ili djecom, primjenjuju se **koraci prema proceduri davanja primjedbe ili zahtjeva.**
- *(Za kompletnu proceduru postupanja u slučaju pritužbi pogledajte odlomak ispod „Procedura po kojoj roditelji daju kritiku ili zahtjev“.)*

Procedura po kojoj roditelji daju primjedbu ili zahtjev

Važeći dokumenti škole nalaze se na poveznici: <https://waldorf-rijeka.hr/dokumenti/>

Vid komunikacije rasprave problema ili davanje primjedbi e-mailom ili grupnim e-mailovima, škola neće tolerirati. **Problemi vezani uz vlastito dijete, razrednika, pedagoška pitanja ili socijalna pitanja raspravljaju se odgovorno i ozbiljno u direktnoj komunikaciji s učiteljima i djelatnicima škole.** Stoga se roditelji koji imaju pitanja, pritužbe ili neki specifičan zahtjev **upućuju na poštivanje procedure** kako slijedi:

1. **Roditelj se najprije obraća razrednom učitelju** sa zamolbom za dogovor/sastanak/individualne informacije, osobno, uz navođenje razloga (pismom, telefonom radnim danom do 16 sati ili putem elektroničke pošte radnim danom do 16 sati).

Telefonski se, osobno ili e-mailom može dogovoriti **isključivo termin sastanka** na kojem će se raspraviti problem u najboljoj i konstruktivnoj namjeri s ciljem definiranja zajedničkog zadovoljavajućeg rješenja. Po potrebi razredni učitelj obavještava ravnatelja i/ili kolegij o ishodu održanog sastanka.

2. **Ukoliko nije došlo do zajedničkog dogovora** između roditelja i razrednog učitelja, **organizirat će se novi sastanak s ravnateljem škole u roku od tri radna dana** (osim u slučaju bolesti kada termin može biti prolongiran zbog objektivnih okolnosti).

Roditelj se stoga direktno obraća ravnatelju sa zamolbom za termin razgovora osobno, pismom, e-mailom ili telefonom (radnim danom do 16 sati). Ravnatelj prema prirodi problema dogovara s roditeljem daljnji korak u rješavanju problema. Prema potrebi, ravnatelj će organizirati rješavanje problema uz pomoć kolegija učitelja. Ukoliko se uspije dogovoriti rješenje problema, zaključci će se definirati pismeno i službeno dostaviti roditelju od strane škole.

3. **Ukoliko ne dođe do rješenja problema** procedurom pod točkom 1 i 2, ponavlja se postupak razgovora u svrhu traženja rješenja uz **posredovanje treće osobe u razgovoru koja nije direktno bila uključena u problem** (npr. predstavnik razreda u Vijeću roditelja, predstavnik Školskog odbora,...). Izostanak dogovora i na ovoj razini zaključuje se donošenjem većinske arbitrarne odluke Upravljačkih tijela škole (Školski odbor i ravnatelj uz suglasnost Vijeća roditelja) koja je obvezujuća kako za djelatnike tako i za roditelje.

Opće smjernice za ponašanje koja se tiču svih učenika Škole i koja će se očekivati i od vašeg djeteta kada ga upišete u waldorfsku školu:

- **Sigurnost, integritet i dobrobit osobe** je na prvom mjestu,
- **Točni dolazak na nastavu i redovito pohađanje nastave je obavezno,**
- Ponašanje na nastavi mora biti takvo da **osigurava normalan tijek nastave** s minimalnim prekidima,
- **Ljubazno ophođenje** prema nastavnicima, djelatnicima, roditeljima i ostaloj djeci,
- **Psovanje nije dozvoljeno,**
- **Održavati čistoću prostora škole** smatramo važnim aspektom opće kulture,

- **Odnositi se prema imovini škole, djelatnika i ostale djece s pažnjom** nužan je preduvjet boravka u školi. Svako oštećenje imovine roditelji moraju odmah nadoknaditi vlastitim sredstvima,
- **Učenici ne smiju napuštati prostore škole** bez prethodnog odobrenja nastavnika,
- **Redovito se obnašaju razredni zadaci,**
- Nužno je **čuvati osobni nastavni materijal,**
- **Zabranjeno je konzumiranje žvakaćih guma,**
- Zabranjeno je korištenje **mobitnih uređaja, igrica, preslušavanje audio-sadržaja elektroničkim uređajima i sl.** u prostorima škole. **Mobilni se uređaji na početku nastavnog dana predaju razrednim učenicima, te im se isti vraćaju nakon završetka posljednjeg nastavnog sata tog dana.**

Svaka povreda gore navedenih pravila nakon prvog upozorenja (s iznimkom povrede fizičkog integriteta) će se odmah sankcionirati. **U školi se, naime, ne dozvoljava nikakva vrsta grubog ili prisilnog kontakta** (npr. udaranja, guranja) **te će se isti odmah prevenirati** kako ne bi došlo do eskaliranja i ozbiljnijih ozljeda. Intervencija u međusobne odnose djece, stoga, unutar škole za vrijeme nastave i odmora, u nadležnosti je školskog osoblja i njihove procjene. U slučaju tučnjave ili ozljede uslijed nepoštivanja pravila discipline u školi, primijenit će se odmah disciplinske mjere prema normama propisanim od Države („*Pravilnik o kriterijima za izricanje pedagoških mjera*“ dostupan na internetskoj stranici Agencije za odgoj i obrazovanje RH.)

Nadalje, ponašanje poznato kao 'zadirivanje' i 'izazivanje' shvaća se kao ponašanje izražavanja neprikladnim riječima, gestama ili postupaka jednog djeteta spram drugog. S obzirom na težnju u waldorfskim školama ka ostvarenju osjećaja zajedništva i zajedničkog djelovanja, **u slučaju perzistentnog ponavljanja** ovakvog ponašanja, održat će se **sastanak s roditeljima** kako bi se utvrdio pisani plan rada s djecom koja su uključena u takvo ponašanje kao i zahtjevima koja dijete koje provodi ovakav oblik ponašanja treba u određenom periodu zadovoljiti kako bi ostalo u školi.

Djecu treba ohrabriti da nastavniku iznesu svoje strahove ili probleme otvoreno i iskreno, osobito ako osjećaju da im je ugrožen fizički ili psihički integritet. Također, nastavnicima se učenici uvijek mogu obratiti ako nešto zatrebaju. Učenici su u razredu uvijek pod nadzorom nastavnika i zabranjeno im je penjati se na klupe, pisati po zidovima i klupama kao i unositi bilo kakve predmete koji nisu vezani uz nastavni sadržaj i odobreni od strane nastavnika.

Pravila ponašanja u školskom dvorištu i prilikom izlaska iz škole:

- Izlazak iz škole odvija se u organiziranom redu,
- Zabranjen je izlazak iz prostora škole bez pratnje dežurnog učitelja,
- Ograde i stupovi nisu za vješanje i penjanje,
- Nije dozvoljena tučnjava i grubo naguravanje, čak i ukoliko se radi o igri,
- Psovanje nije dozvoljeno,
- Nije dozvoljeno bacanje stvari na druge učenike (kamenje, pijesak,...),
- Nije dozvoljeno penjanje po stablima bez dozvole i nadzora učitelja te suglasnosti roditelja.

Cjeloviti tekst Etičkog kodeksa nalazi se na web stranici škole, te je dostupan u tajništvu škole.

7. KUTAK ZA RODITELJE

PRIGODNA ODJEĆA ZA UČENIKE

Za ugodan boravak u školi učenicima je potrebno **osigurati prikladnu odjeću i obuću** koja omogućava lagodno kretanje.

Preporučena odjeća za hladnije dane: traperice ili duge hlače ili suknja (haljina) do koljena ili duže pamučnom majicom ili košuljom dugih rukava.

Preporučena odjeća za toplije dane: kratke hlače, bermude, kapri hlače ili suknja(haljina) sve do koljena ili duže s pamučnom majicom ili košuljom kratkih rukava.

Obuća ne bi trebala sadržavati metalne zakovice i oštre rubove. **Obuća bi trebala biti zatvorena i fiksirana za noge.**

Učenici **NE SMIJU na nastavu dolaziti** u odjeći koja prilikom sjedenja i kretanja **otkriva dekolte i gaćice**. Stoga se **suknje nose u dužini koljena (ili duže)** ili se nose **kratke hlačice dužine najmanje do polovice bedra**. Nadalje, **NISU DOZVOLJENE majice na tzv. bretele** već se u školu **dolazi u majicama kratkih ili dugih rukava**.

PRIBOR ZA GLAVNU NASTAVU:

- **papuče** za boravak u prostoru škole,
- **bilježnice** (naručuje ih škola prije početka nastavne godine),
- Stockmar voštane **pastele**,
- drvena **blok-flauta**,
- **pernice** za pastele (nabavlja se u dogovoru s učiteljem),
- **školska torba** (bilježnice su formata 32 cm x 24 cm, stoga torba treba biti većih dimenzija),
- **ostali pribor** koji se nabavlja u skladu s nastavnim planom pojedinog razreda.

PRIBOR ZA NASTAVU EUTIRMIJE:

- savitljive papuče, elastične gumene platforme (tzv. **Papuče za gimnastiku**)
- **odjeća za Euritmiju** (osigurava škola u dogovoru s roditeljima)

PRIBOR ZA NASTAVU IGARA I TJELESNE I ZDRAVSTVENE KULTURE:

- **trenerka**
- **pamučna majica**
- **tenisice**

Razredni učitelj roditelje obavještava o predviđenom trošku i načinu nabavke na kraju nastavne godine za onu sljedeću. **Djeca su u školi osigurana od posljedica nesretnog slučaja** (nezgode). Školski odbor za svaku školsku godinu bira najbolju ponudu osiguravajuće kuće za osiguranje učenika za tekuću školsku godinu te se o tome obavještavaju roditelji.

RADNO VRIJEME

- Škola je otvorena od 7:00 do 16:30 sati,
- Nastava se odvija u jednoj (jutarnjoj) smjeni s početkom u 8:00 sati,
- Od 7:00 do 8:00 sati je organizirano jutarnje dežurstvo kako bi učenici već u 7:00 sati mogli doći u školu,
- Nakon nastave, od 11:55 do 16:30 sati, organiziran je produženi boravak.

ŠKOLARINA

Mjesečni iznos školarine za sve razrede od 1. do 8. iznosi **1.600,00 kn**. Školarina se plaća svih 12 mjeseci godišnje s obzirom da škola financijski posluje čitave godine.

Trenutačno se naša škola financira iz sljedećih izvora:

- Grad Rijeka subvencionira plaću učitelja produženog boravka
- Primorsko-goranske županija izdaje 35000 kn godišnje za projekt *Posebni predmeti u waldorfskoj školi*
- nadležno Ministarstvo izdaje 22000 kn mjesečno
- školarina koje plaćaju roditelji

Tijekom školske godine Škola ima pravo izmijeniti iznos školarine, a pritom je obavezna pisanim putem o tome izvijestiti roditelje.

Školarine se uplaćuju na račun škole:

HR6523400091110039317, najkasnije do 21. dana u mjesecu za tekući mjesec.

Uredno je plaćanje školarine preduvjet za funkcioniranje škole i osigurava uvjete za dobrobit djece. Škola je dužna redovito plaćati svoje financijske obveze te je svaka povreda obveze plaćanja školarine udarac redovnom funkcioniranju škole. **U slučaju neplaćanja školarine, upis u narednu školsku godinu bit će uvjetovan uplatom duga ili će se ukoliko dug ne bude podmiren, otkazati usluga te dijete ispisati iz škole.**

PRODUŽENI BORAVAK

- Svakog radnog nastavnog dana **od 11:55 do 16:30 sati**,
- Učenicima je **osiguran ručak**,
- U sklopu produženog boravka učenici **obavljaju svoje školske obaveze** te provode svoje **slobodno vrijeme u parku i na školskom igralištu**,
- Produženi boravak **nije uračunat** u cijenu školarine,
- Dnevno korištenje produženog boravka, što uključuje cijenu ručka i užine, **iznosi 30,00 kn.**,
- Za učenike koji ne ostaju u produženom boravku, **moguće je pretplatiti samo ručak**,
- Cijena ručka iznosi **20,00 kuna**,
- Naknada se za produženi boravak uplaćuje na račun škole, **najkasnije do 21. dana u mjesecu** za prethodni mjesec prema obračunu nazočnosti učenika,
- Promjene o odsustvu/prisustvu djeteta u produženom boravku roditelji su dužni javiti u tajništvo do 9:00 sati, dana na koji se odnosi početak promjene,
- Grad Rijeka financira rad učitelja u produženom boravku.

IZVANNASTAVNE AKTIVNOSTI

U sklopu produženog boravka, i izvan njega, ponuđene su aktivnosti:

- sviranje violine pod vodstvom dugogodišnjeg vanjskog suradnika škole (profesora violine),
- šah pod vodstvom Šahovskog kluba *Junior* Rijeka,
- „Kрила“ kazališna radionica za djecu.

PREHRANA U ŠKOLI

- Prehrana je laktovegetarijanska te se poseban naglasak na korištenju sezonskih namirnica organskog uzgoja lokalnih proizvođača kao i na način pripreme istih,
- Ako učenik kontinuirano boravi u produženom boravku, za dana njegove odsutnosti potrebno je **odjaviti ručak u tajništvu škole do 9:00 sati**,
- U školi su u ponudi **dva obroka: ručak** od 12:00 do 13:00 i **užina** u 15:30.

OBAVEZNO VELIKO ČIŠĆENJE I UREĐENJE ŠKOLE:

Roditelji razrednom nastavniku javljaju dostupnost i vrstu aktivnosti za pripreme razreda i škole u periodima:

- dva tjedna prije početka nastave u rujnu
- u vrijeme zimskih i proljetnih praznika

Također, **roditelji su pozvani da svojim primjerom djeci pokažu važnost zajedničkog angažmana za dobrobit škole kao sredine u kojoj se osjećaju lijepo i sigurno.** U to, primjerice, spadaju aktivnosti donošenja cvijeća i zelenila za uređenje školskih prostora, uređivanje školskih prostora (klupa, stolova, zavjesa, osvjetljenja, zidova...), velika čišćenja (radijatora, cijevi, stakala, uređenje igrališta, parka...).

EDUKACIJA RODITELJA IZ WALDORFSKE PEDAGOGIJE NA RAZINI ŠKOLE

Edukacija roditelja odvijat će se dva puta u polugodištu zasebno ili u sklopu roditeljskih sastanaka što je preduvjet za razumijevanje i praćenje djetetova razvoja i edukacije te će se prisutnost evidentirati sa svrhom procjene uključenosti roditelja u waldorfsku edukaciju što je preduvjet uspješnog pedagoškog rada waldorfskih učitelja u odnosu na svako pojedino dijete. Teme koje se obrađuju na edukativnim susretima su:

- Razvojne potrebe djeteta kad su u pitanju granice i koliko slobode u odlučivanju treba prepustiti djeci,
- Današnja uloga medija i štetan utjecaj na čovjeka - koja je alternativa i kako waldorfska nastava pomaže u usmjeravanju dječje pažnje na sadržaje primjerene uzrastu,
- Važnost kretanja djece, boravak u prirodi, prehrana, spavanje, ritam života,
- Zdravstveni aspekti waldorfske nastave (ogledna nastava za roditelje i analiza zdravstvenih aspekata koji proizlaze iz metode),
- Antropozofija u razumijevanju duhovne strukture čovjeka.

Škola zadržava pravo evaluacije statusa uključenosti roditelja u waldorfsku edukaciju te reviziju odabira djece za upis u slijedeći razred o čemu će roditelji biti pravovremeno izvješteni.

OSTALE INFORMACIJE

Nakon testiranja djeteta koje se provodi u prostorijama škole pri upisu djeteta, škola od roditelja traži:

- **Potpisani Ugovor o plaćanju školarine,**
- **Popis osoba koje vode i odvoze dijete u školu** s podacima za kontaktiranje,
- **Liječničku potvrdu** o obavljenom obveznom pregledu,
- **Upisni list,**
- **Popunjenu anketu o oblicima volontiranja** koji odgovaraju za sve uključene roditelje.

KORISNE OPĆE INFORMACIJE

- **Iznenadne hitne situacije:** ako dijete u Školi zadobije blaže ozlijede (ogrebotine, masnice od pada ili sitne ozlijede kože), djelatnici škole pružit će mu prvu pomoć (čišćenje rane i stavljanje flastera/gaze) te obavijestiti roditelja ukoliko dijete to zatraži. U slučaju ozbiljnijih ozljeda, Škola će odmah kontaktirati roditelje da dođu po dijete ili će se, ako je to potrebno, odmah pozvati i hitna pomoć.

7.1. Uloga i obaveze roditelja u waldorfskoj školi

Vjerujemo kako roditelj koji se odlučuje za upis svog djeteta u waldorfsku školu ima motivaciju i razumijevanje o dubljoj svrsi uključivanja u rad škole što je u samoj srži ostvarivanja dobrobiti njegovog djeteta.

Želimo naglasiti kako odabir waldorfske škole za edukaciju djeteta **podrazumijeva barem osnovnu razinu shvaćanja temelja rada waldorfske škole, waldorfskog kurikulumu, kao i preuzimanje odgovornosti za rad i ugled škole u javnosti.**

Svi roditelji, upisom djeteta u našu školu, postaju **članovi roditeljske grupe** s obzirom na to da je u waldorfskoj školi aktivno sudjelovanje roditelja u radu dobrodošlo, potrebno i uobičajeno u čitavom svijetu. Stoga se roditelji odmah po dolasku opredjeljuju za jedno od slijedećih područja rada i timove:

1. Vijeće roditelja

Formalno sudjelovanje u upravljanju i radu škole **putem predstavnika svakog razreda**. Vijeće roditelja izravno **sudjeluje u radu škole, otvara rasprave, ukazuje na potrebe roditelja i predlaže rješenja i aktivnosti za unaprjeđenje rada** škole putem svog predstavnika u Školskom odboru. Također, Vijeće roditelja radi samostalno na **organizaciji materijala i skupova** kojima je svrha edukacija roditelja.

Pravilnik o radu Vijeća roditelja nalazi se na internetskoj stranici škole (<https://waldorf-rijeka.hr/dokumenti/>).

Učlanjenje u Društvo prijatelja waldorfske pedagogije

Svi roditelji koji žele aktivno raditi na promicanju waldorfske pedagogije i unaprjeđenju uvjeta rada škole pozivaju se da se učlane u Društvo prijatelja waldorfske pedagogije, osnivača škole.

Roditeljski sastanci i informacije

- Esencijalno je i sudjelovanje roditelja na roditeljskim sastancima putem kojih su roditelji pozvani da razgovaraju i iznose svoje mišljenje o napretku djeteta u školi,
- Ovi sastanci prvenstveno služe za raspravu o aspektima waldorfskog obrazovanja i informiranja o tijeku nastave, upućivanje roditelja o napretku djece kroz nastavu, objašnjavanje ciljeva nastave i obrazovnih postignuća, a ne za raspravljanje eventualnih problema pojedinih roditelja ili djece. Eventualni problemi vezani uz pojedinačno dijete ili roditelja ne rješavaju se i ne diskutiraju na roditeljskim sastancima,
- **Razredni učitelj održava redovito i pojedinačne informacije s roditeljima**, u prosjeku jednom mjesечно ili po potrebi u dogovoru s roditeljima radi pravovremenog upoznavanja roditelja s napretkom i ponašanjem djeteta u školi i na nastavi,
- **Individualne se informacije dogovaraju** i zbog informiranja učitelja o eventualnim promjenama u obiteljskoj situaciji. Posjet razrednog nastavnika domu obitelji djeteta uobičajen je najmanje jednom godišnje,

- Roditelj je dužan sudjelovati na **najmanje 70% roditeljskih sastanaka i edukacija za roditelje** predviđenih godišnjim planom rada škole. Roditelji koji ne sudjeluju na predviđenim sastancima ne mogu adekvatno pratiti zbivanja u nastavi i svoje dijete što može imati ozbiljne posljedice na razvoj djeteta i njegovo ponašanje u školi,
- U slučaju da se kontinuirano zanemaruje ovaj aspekt obveze roditelja, ravnatelj i predstavnici kolegija najprije će s roditeljem utvrditi razloge te zajedno s roditeljem ponovno odvući mogućnost prelaska djeteta u drugu školu. Naime, razinu odgovornosti roditelja u waldorfskoj školi nije jednostavno kontinuirano održavati.

Kako roditelji mogu dodatno pomoći školi?

- Informirajte obitelj i poznanike o školi. Ključne misli koje želimo prenijeti: 'učenje iz direktne spoznaje', 'razvojni pristup koji njeguje imaginaciju u ranoj dobi i razvija osjećaj za život i intelekt', 'kreativno učenje koje je samo po sebi umjetnost', 'razvoj talenta i dara specifičnog za dijete', 'topao odnos učenik – učitelj',
- Uključivanje prijatelja s određenim statusom ili iskustvom u društvene aktivnosti i rad škole,
- Aktivno djelovati u korist škole prema osobnim afinitetima,
- Podržavati rad učitelja,
- Pomoći djetetu da se razvija u mirnoj okolini (kod kuće) i da poštuje učitelje,
- Dolaziti na roditeljske sastanke zbog stjecanja znanja koja su potrebna za razumijevanje ciljeva waldorfskog kurikulumu (podrška razvoju djetetovih znanja i sposobnosti kod kuće).
- Informirati učitelja o interesima djeteta i važnim događajima u djetetovom životu.

Preporučena literatura za roditelje:

1. Frans Carlgren, „ODGOJ KA SLOBODI - pedagogija Rudolfa Steinera - slike i izvješća iz međunarodnog pokreta waldorfskih škola“
2. Godi Keller, „SA SRCEM U ŠKOLI“

Izleti, posjeti, predstave, terenska nastava i nastava u prirodi

U sklopu redovne nastave planiraju se i organiziraju izleti i posjeti, a ovisno o nastavnim sadržajima pojedinog razreda i terenska nastava te nastava u prirodi. O tome se **roditelji obavještavaju na roditeljskim sastancima** te ove aktivnosti predstavljaju sastavni dio *Godišnjeg plana i programa* rada škole i svakog razreda. Ova se događanja **organiziraju prema pravilniku**, a redovito se provode i uz logističku podršku roditelja volontera koji mogu sudjelovati u izletima. **Troškove izleta i posjeta predstavama te ostale dogovorene aktivnosti snose roditelji.**

Kalendar za nastavnu godinu 2022./2023.

RUJAN

P	U	S	Č	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

5. 9. Prvi dan NASTAVNE GODINE

LISTOPAD

P	U	S	Č	P	S	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

JESENSKI PRAZNICI: 29. 10. – 1. 11.

STUDENI

P	U	S	Č	P	S	N
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

1. 11. BLAGDAN SVIH SVETIH

18. 11. DAN SJEĆANJA NA ŽRTVE DOM. RATA
I DAN SJEĆANJA NA ŽRTVE VUKOVARA I ŠKABRNJE

PROSINAC

P	U	S	Č	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

25. 12. BOŽIĆ
31. 12. NOVA GODINA

ZIMSKI PRAZNICI (PRVI DIO): 24. 12. – 8. 1.

SIJEČANJ

P	U	S	Č	P	S	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

ZIMSKI PRAZNICI (DRUGI DIO): 18. 2. – 26. 2.

VELJAČA

P	U	S	Č	P	S	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28					

OŽUJAK

P	U	S	Č	P	S	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

TRAVANJ

P	U	S	Č	P	S	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

SVIBANJ

P	U	S	Č	P	S	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

9. 4. USKRS

1. 5. MEĐUNARODNI PRAZNIK RADA

10. 4. USKRSNI PONEĐJELJAK
PROLJETNI PRAZNICI: 6. 4. - 16. 4.

30. 5. dan DRŽAVNOSTI

LIPANJ

P	U	S	Č	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

8. 6. TIJELOVO

21. 06. Zadnji dan NASTAVNE GODINE

Raspored svetkovina i svečanosti u nastavnoj godini 2022./2023.

<i>RUJAN 2022.</i>	5. 9.	Prvi nastavni dan
	8. 9.	Svečanost prijema učenika 1.razreda
	27. 9.	Svetkovina Miholje
<i>LISTOPAD 2022.</i>	28. 10.	Jesenska školska svečanost
<i>STUDENI 2022.</i>	11.11.	Svetkovina Martinje (odlazak u ranovečernju šetnju lampicama)
	27. 11.	Prva Adventska nedjelja
	28. 11.	Adventska spirala (svečanost za učenike u jutarnjim satima)
<i>PROSINAC 2022.</i>	4. 12.	Druga Adventska nedjelja (ukrašavanje škole)
	6.12.	Sveti Nikola
	11. 12.	Treća Adventska nedjelja
	15. 12.	Božićna svečanost (za roditelje)
	18. 12.	Četvrta Adventska nedjelja
<i>SIJEČANJ 2023.</i>	6. 1.	Sveta Tri Kralja
<i>VELJAČA 2023.</i>	20.1.2023. - 8.3.2023.	Maškare (učenici petkom dolaze maskirani u školu)
	10. 2.	Maskenbal (za učitelje i roditelje u poslijepodnevним satima)
<i>OŽUJAK 2023.</i>	30. 3.	Uskršnja svečanost (za roditelje)
<i>TRAVANJ 2023.</i>	5. 4.	Uskršnji doručak (za učenike u jutarnjim satima)
<i>SVIBANJ 2023.</i>		Dan otvorenih vrata
<i>LIPANJ 2023.</i>		Završna svečanost 8.r.
	1. 6.	Završna školska svečanost

Popis slika:

1. Naslovna stranica - <https://vrijeschoolachtergronden.wordpress.com/2016/01/16/vrijeschool-in-beeld-5e-klas-schilderen/>
2. Rudolf Steiner - <https://rsarchive.org/rsblurb.html>
3. Prva waldorfska škola u Stuttgartu - <https://waldorfseminar.berlin/waldorflehrerin-werden/klassenlehrer-fachlehrerin/struktur-waldorfschule/#mainsection>